T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ANKARA GÖLBAŞI BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

ANKARA GÖLBAŞI BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ANKARA GÖLBAŞI BELEDİYESİ 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **45**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ANKARA GÖLBAŞI BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 7
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 8
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 15
9. EKLER 41

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kadro Durumu 2
Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri 3
Tablo 3:2018 Yılı Gelir Kesin Hesabı 3
Tablo 4:2018 Yılı Gelir Gider Bütçe Gerçekleşmesi 3
Tablo 5: Tahakkuk Tahsilat Oranı……25
Tablo 6: Ödenek Tutarı……...……28

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Birikmiş Amortismanlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

2. Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

3. Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının kullanılmaması

4. Tahakkuk ve Nakit Kayıtları Eşanlı Gerçekleşmesi Gereken Bazı Hesapların Birbirleriyle Uyuşmaması

5. Taşınmaz Kayıtlarının ve Değerleme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Büyükşehir Belediyesinden Gölbaşı Belediyesine Araç Park Yerleri İle İlgili Payların Aktarılmaması

2. Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

3. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

4. Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

5. Belediyenin Kullanmakta Olduğu Muhasebe Sistemine İlişkin Riskli Alanlar Bulunması

6. Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde, Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması

7. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması

8. Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

9. Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin "Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi" Beyannamelerinde Kontrol Risklerinin Bulunması

10. Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

www.balioglu.net

11. İçinde Belediye Ana Hizmet Binasının da Yer Aldığı İdareye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

12. Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Hiç Alınmaması ve Ankara Büyükşehir Belediyesine Herhangi Bir Aktarmanın Yapılmaması

13. Park Alanlarının Kiralanması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

İlçe Belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyelerinin bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır. 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak "*büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir. Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından

www.balioglu.net

kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığı'na bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulmuştur.

Cumhurbaşkanı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek gibi konularında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

www.balioglu.net

Gölbaşı Belediyesinin % 97,5'i oranında sermayesine sahip olduğu "BEL-LAS İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Personel Limited Şirketi" ticaret ünvanlı bir şirketi bulunmaktadır. Şirketin sermayesi 2.200.000 TL olup tamamı ödenmiştir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Tablo 1: Kadro Durumu

KADRO DURUMU (31.12.2018 tarihi itibariyle)	**SAYI**
657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Tabi Memur Sayısı	199
5393 Sayılı Belediyeler Kanununun 49. Maddesine tabi Sözleşmeli Personel Sayısı	9
4857 Sayılı İş Kanununa tabi İşçi Sayısı	74
696 KHK Kapsamında Kadroya Geçen İşçi Sayısı	647
T O P L A M	**929**

1.3. Mali Yapı

Tablo 2: 2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu			
2018 Mali Yılı Kesin Hesap Gider Bütçesi	**Bütçe**	**Gerçekleşme Miktarı**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
Personel Giderleri	24.736.610,00	23.135.691,73	93,5
SGK Dev. Prim. Giderleri	4.216.850,00	3.505.934,13	83,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	82.200.300,00	87.523.098,09	106,5
Faiz Giderleri	3.020.000,00	7.201.255,74	238,5
Cari Transferler (Paylar)	6.350.960,00	2.647.238,06	41,7
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	37.775.280,00	45.129.613,94	119,5
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	
Borç Verme	0,00	0,00	
Yedek Ödenek	15.500.000,00	0,00	0,0
Toplam	173.800.000,00	169.142.831,69	97,3

Tablo 3:2018 Yılı Gelir Kesin Hesabı

2018 Yılı Kesin Hesap Gelir Bütçesi	Bütçe	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	77.710.000,00	64.246.668,22	82,7
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.030.000,00	4.227.188,09	60,1
Alınan Bağış ve Yardımlar	6.500.000,00	5.290,00	0,1
Diğer Gelirler	67.740.000,00	47.694.058,58	70,4
Sermaye Gelirleri	15.000,000,00	25.862.562,66	
Red ve İadeler	-180.000,00	0,00	0,0
Toplam	173.800.000,00	142.035.767,55	81,7

Tablo 4:2018 Yılı Gelir Gider Bütçe Gerçekleşmesi

2018 Yılına Ait Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmeleri			
Açıklama	**Bütçe**	**Gerçekleşme Miktarı**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
Bütçe Giderleri	173.800.000,00	169.142.831,69	97,3
Bütçe Gelirleri	173.800.000,00	142.035.767,55	81,7
Bütçe Gelir Gider Farkı	0,00	27.107.064,14	

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Gölbaşı Belediyesi, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli

www.balioglu.net

İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının, Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan ve özel bir firmaya ait paket muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

www.balioglu.net

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 8'inci maddesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum konulu 02.12.2013 tarih ve 10775 sayılı Genelge çerçevesinde iç kontrol sisteminin kurulması, eylem planının hazırlanması, standartların uygulanması ve geliştirilmesi konularında iç kontrol çalışmalarına başlanılmıştır.

Kurum İç Kontrol Sistemine İlişkin Yürütülen Faaliyetler;

- Tüm birimler iç kontrolle ilgili bilgilendirilmiştir.
- İç kontrol eylem planı Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafında hazırlanmış ve tüm birimlerin katılımı sağlanmıştır.
- İç kontrol standartlarının gerçekleştirilmesi için yeterli çalışma yapılmamıştır.
- Şu ana kadar 55 standart gerçekleştirilmiştir.
- İç Kontrol Sistemi ve Risk Yönetiminin değerlendirilmesi için kurumda değerlendirme formları veya raporlar düzenlenmiştir.
- Personelin yeterliliği ve görevleri arasında bağ kısmen sağlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.
- Performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.
- Sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlanarak değerlendirilmiş, alınacak önlemler belirlenmiştir. Bunun için de her yıl sistemli bir şekilde amaç ve hedeflere yönelik riskler belirlenmiştir.
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Strateji Geliştirme Birimi tarafından iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi sonucu hazırlanan İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu (Kamu İç Kontrol Rehberi İZ EK 2) değerlendirmiş ve varsa rapora ilişkin eksiklikler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmuştur.
- Risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulmuştur.
- Hedeflere ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemlerini belirlenmiştir. Bu amaçla; her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri (düzenli gözden geçirme, örnekleme yoluyla kontrol, karşılaştırma, onaylama, raporlama, koordinasyon, doğrulama, analiz etme,

www.balioglu.net

yetkilendirme, gözetim, inceleme, izleme v.b.) belirlenmiş ve uygulanmıştır.

- Faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu minvalde görevinden ayrılan personelin, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazılama çalışmaları devam etmektedir.
- Gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sistem mevcuttur.
- Yöneticilerin beklentilerini idarenin misyon, vizyon ve amaçları çerçevesinde görev ve sorumlulukları kapsamında personele yazılı olarak bildirmesi hususunda sistem geliştirilmiştir.
- Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri detaylı ve yazılı olarak belirlenip personele duyurulmuştur.
- İç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirilmiştir.
- Kurumda idare faaliyet raporlarına üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan " Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı" birim faaliyet raporlarına ise harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenmiştir.
- Kurum içinde birimler ve personel arasında iletişimi sağlayacak intranet, internet, ilan panoları, üst yönetici bilgilendirmeleri, e-posta grupları, forum, seminer ve benzeri çalışmalar mevcuttur.
- Mali Durum ve Beklentiler Raporu, 5018 sayılı Kanunun 30'ncu maddesi gereğince Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklamıştır.
- İç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirmesine yönelik çalışmalar yapılmamıştır.

Kurum'un, yukarıda anılan, iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde; İç Kontrol Uyum Eylem Planı'nda 2018 yılı sonu itibariyle bazı faaliyetlerin tamamlanma sürecinin devam ettiği görülmüş olup, Kurum'un iç kontrol sisteminin gelişiminin düşük seviyede olduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleşmediği ve Kurumun iç kontrol sistemini yeterince sahiplenmediği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Gölbaşı Belediyesi'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim

www.balioglu.net

Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Birikmiş Amortismanlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Kurumun 2018 yılı bilançosunda yer alan 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini açıklayan 224'üncü maddesinde bu hesabın, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmelik'in 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının işleyişini açıklayan 225'inci maddesinde; kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarının 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedileceği ve bu hesapta kayıtlı varlıklardan diğer idare veya kuruluşlara bedelsiz olarak devredilenlerin kayıtlı değerinin bu hesaba alacak; birikmiş amortisman tutarlarının 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabına, varsa kalanının 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

47 Sıra No.lu Amortisman ve Tükenme Paylarına İlişkin Tebliğin "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesine göre çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismana tabi tutulmalıdır. Aynı Tebliğin "Amortisman ve tükenme payının muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesine göre ayrılan amortisman ve tükenme payları, 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 278- Birikmiş Tükenme Payları Hesabı veya 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında kayıtlı tutarlar kadar her halükarda 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydı yapılmalıdır. Bu anlamda kesin mizanda 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının borç kalanı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacak kalanı eşit olmalıdır.

www.balioglu.net

Bu açıklamalar çerçevesinde; açılış kaydında 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında yer alan tutarlar ile yılı içinde hurdaya ayrılmasına karar verilen ve 253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 - Taşıtlar Hesabı, 255 - Demirbaşlar Hesabında kayıtlı olup 294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılan tutarlara ilişkin 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının alacağında kayıtlı olması gerekli tutar, 2.672.729,70 TL'dir. Kurumun 2018 yılı bilançosunda söz konusu hesapta kayıtlı bulunan tutar ise 861.075,50 TL'dir. Dolayısıyla kurumun 2018 yılı bilançosunda 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının, 1.811.654,20 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevcut yazılımda Amortismanların tamamı sistem tarafından düzenlenmeyip manuel girişler yapılmakta olup, bu durum öngörülmeyen hatalara sebebiyet vermektedir. Yeni yazılımla bu konu üzerinde titizlikle durulacak ve 299 Birikmiş Amortismanlar hesabı ile 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar hesaplarının birbiriyle uyumlu çalışmaları sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

Kurumca peşin olarak tahsil edilen kira gelirleri olmasına karşın 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabını düzenleyen "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 287'inci maddesinde;

"(1) Gelecek aylara ait olarak peşin tahsil edilen gelirler, ilgili oldukları ay sonlarında tahakkuk ettirilmek üzere bu hesapta izlenir.

...

(3) Dönem sonunda, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait gelirler hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler bu hesaba aktarılır." hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabını düzenleyen "Hesabın işleyişi" başlıklı 337'inci maddesinde ise; peşin tahsil edilen gelirlerin, içinde bulunulan aya ait olan kısmının 600 Gelirler Hesabına, gelecek aylarda tahakkuk ettirilmesi gerekenlerin 380 nolu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi

gerekenlerin 480 nolu hesaba kaydedilmesi gerektiği belirtilmiştir. Mezkur maddede ayrıca tahsil edilen tutarın tamamının 100 Kasa Hesabı veya 102 Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği düzenlenmiştir.

Özetle; peşin tahsil edilen kira gelirleri, ilgili oldukları dönemlerin faaliyet sonuçlarına yansıtılmalıdır. Ancak, 2018 yılı hesabının incelenmesi neticesinde peşin tahsil edilen baz istasyonları kiralarının gelecek aylara ait olan kısmının 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında, sonraki dönemlere ait gelirlerin ise 480 no.lu Hesapta izlenmediği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen mevzuata uygun olarak muhasebe kaydının yapılmaması nedeniyle 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler hesabında 245.124,99 TL, 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesabında 1.240.624,80 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce peşin olarak tahsil edilen kira gelirleri için 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler hesapları bundan sonra kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının kullanılmaması

Kurum mali tabloların incelenmesi sonucu 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesaplarının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 92'inci maddesinde

"MADDE 92 – *(1) Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunulan mali yılsonunu geçmeyen bir süre ile tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubundaki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ile bunlardan tahsil edilen veya takibe alınan tutarların izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 166'ıncı maddesinde ise;

"MADDE 166 – *(1) Bu hesap, mevzuatı gereğince gelirlerden alacaklar hesabı veya gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan bir yılı aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Kurum 2018 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde kurumun yapılandırma

yasaları neticesinde tecil edilen faaliyet alacakları olmasına rağmen bu alacakların 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında izlenmediği görülmüştür. Söz konusu alacakların vade yapısına göre ilgili hesaplarda izlenmesi gerekmektedir. Bu itibarla; söz konusu kayıtların yapılmaması sonucu 122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarında 7.081.003,23 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "122 ve 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesaplan Belediyemizin gelirlerden alacaklarının yapılandırma vb. nedenlerle tecil ve tehir edilmesi neticesinde bundan sonra kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Tahakkuk ve Nakit Kayıtları Eşanlı Gerçekleşmesi Gereken Bazı Hesapların Birbirleriyle Uyuşmaması

www.balioglu.net

Tahakkuk ve nakit kayıtları eş zamanlı olması gereken "personel giderleri", "cari transferler" ile "sermaye transferleri" hesaplarının birbirlerine eşit olmadığı görülmüştür.

Tahakkuk ve nakit kayıtlarının eşanlı gerçekleşmesi gereken 630 Giderler Hesabı ve 830 Bütçe Giderleri Hesabına ait alt ekonomik kodların listesi şöyledir:

— 630.01 ile 830.01 Personel Giderleri,

— 630.02 ile 830.02 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri,

— 630.05 ile 830.05 Cari Transferler,

— 630.07 ile 830.07 Sermaye Transferleri.

Yukarıdaki hesaplar, geçici mizanda birbirine eşit olmalıdır. Çünkü bu hesapların tahakkuk ve nakit kaydı aynı anda yapılmaktadır. İdareye ait 2017 geçici mizanların incelenmesi sonucunda yukarıda sayılan hesaplar arasında yer alan ve birbirine eşit olması gereken;

— 630.01 Hesabında 22.636.145,06 TL, 830.01 Hesabında 23.135.691,73 TL olduğu dolayısıyla bu iki hesap arasında 499.546,67 TL'lik fark olduğu,
— 630.05 Hesabında 1.617.596,83 TL, 830,05 Hesabında 2.647.238,06 TL olduğu dolayısıyla bu iki hesap arasında 1.029.641,23 TL'lik fark olduğu,

Dolayısıyla bu iki hesabın toplamındaki uyumsuzluğun 1.529.187,90 TL olduğu görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Tahakkuk ve nakit kayıtlarının eşanlı gerçekleşmesi gereken 630 Giderler hesabı ve 830 Bütçe Giderleri hesabını alt ekonomik kodlan tutmayan ve bulguda belirtilen harcama kalemlerinin neden tutmadığı araştırılarak bundan sonra bu tür hatalara meydan verilmeyecektir. Düzeltme gerektiren durumlarla ilgili düzeltme kayıtları da yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Taşınmaz Kayıtlarının ve Değerleme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması

2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, taşınmaz kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğe uygun şekilde yapılmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir. Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" çıkarılmıştır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde:

"(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar " başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

b) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 3'teki 'Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde
olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir."

Hükümleri yer almaktadır.

Aynı yönetmeliğin "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde:

"*(1) Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*

(2) (Ek: 3/6/2014-2014/6455 K.) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır. Ancak;

www.balioglu.net

a) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar,

b) Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazlar,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazlar,

d) Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazlar,

iz bedeli üzerinden kayıtlara alınır."

Denilmektedir.

www.balioglu.net

Yönetmeliğin 5 ve 7'nci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde; belediyeye ait taşınmazlarının söz konusu yönetmelik ekinde yer alan "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda, Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda, Orta Malları Formu'nda, Genel Hizmet Alanları Formu'nda, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda" yer alan bilgileri içerecek şekilde maliyet bedeli, rayiç değeri veya iz bedeli üzerinden değerlemelerinin yapılarak kayıtlarının tutulması ve bu formların esas alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulması gerekirdi.

Aksi takdirde; maddi duran varlıkların tamamının gerçek bedeli ve değeri üzerinden muhasebeleştirilmesi esas olduğundan, envanteri tam çıkarılamayan ve değerlemesi yapılmayan maddi duran varlık kayıtları gerçeği yansıtmayacak, mali tablo ve raporlarda gerçek bilgileri ve değerleri ile yer almayacaktır. Tüm maddi duran varlıkların envanteri çıkarılıp, değerlemesi yapılmadığı takdirde "500 Net değer Hesabı" da gerçek değerini göstermeyecektir

Bu nedenle taşınmazlara ilişkin olarak envanter kayıtlarının yönetmelikte ayrıntılı olarak belirtilmiş formlar aracılığı ile yapılması ve değerleme işlemlerinin de aynı Yönetmelik hükümleri çerçevesinde yapılarak mali tabloların doğru ve tam bilgi üretebilmesi sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz taşınmaz kayıtlan ve değerleme işlemleri için

gerekli çalışmalar yapılmış ancak sistemin eksikliklerinden kaynaklı olarak muhasebe kayıtlarına intikal ettirilememiştir. Sorunun giderilmesi için yazılım firması ile yazılı ve sözlü görüşmeler bir netice vermediği için ve programın başkaca önemli sorun ve eksiklikleri tespit edildiğinden başka bir yazılım programı alınması için çalışmalar başlatılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi sorunun yazılım firmasına iletildiğini ancak çözüm alınamadığını ve programın başkaca önemli sorun ve eksiklikleri tespit edildiğinden başka bir yazılım programı alınması için çalışmalara başlanıldığını bildirmiştir. Taşınmaz kayıt işlemlerinin öngörüldüğü şekilde yapılamaması 500 Net Değer Hesabının gerçek değerini yansıtmamasına sebebiyet verip, bilançoda hata oluşturabilecektir. Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Büyükşehir Belediyesinden Gölbaşı Belediyesine Araç Park Yerleri İle İlgili Payların Aktarılmaması

www.balioglu.net

Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen araç park yerlerinden elde edilen gelirlerin ilçe belediyesine ait kısmının aktarılmadığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7'nci maddesinin f bendinde:

"f) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek."

Hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Büyükşehir belediyesinin gelirleri" başlıklı 23'üncü maddesinin f bendinde:

"Büyükşehir belediyesinin gelirleri şunlardır: (...)

f) 7 nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si."

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere Büyükşehir Belediyelerinin görev ve sorumlulukları arasında araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek yer almaktadır. Aynı zamanda bu park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirlerin, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin nüfuslarına göre dağıtılacak payın oranı da belirlenmiştir.

Gölbaşı Belediyesi 2018 mali yılı muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde *"120.05.02.08.54 Otopark Gelirlerinden İlçe ve İlk Kademe Belediyeleri Payları"* hesabının hiç çalıştırılmadığı dolayısıyla Anakara Büyükşehir Belediyesinden Gölbaşı İlçe Belediyesine aktarılması gereken payların aktarılmadığı görülmüştür. Ayrıca Ankara Büyükşehir Belediyesinin park yerlerinin işletilmesinden elde ettiği gelirleri tam olarak bilinmediğinden Gölbaşı Belediyesine aktarılacak tutarın ne kadar olduğu da bilinmemektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen araç park yerlerinden elde edilen gelirlerden Belediyemize gönderilmesi gereken payla ilgili Büyükşehir Belediyesi ile yazışmalar yapılmış ancak bugüne kadar bir netice alınmamıştır. Konu ile ilgili tekrardan Büyükşehir Belediyesi nezdinde girişimde bulunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Kalkınma Ajansı Payının Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Kurumun 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinin (d) bendi gereği ödenmesi gerekli olan katılım payının 363 Kamu idareleri Payları Hesabı yerine 630 Gider Hesabında izlendiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı ile ilgili 243'üncü maddesinde ise; *"Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."*

Denilmektedir.

Kalkınma Ajansı'na ödenen payın 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine doğrudan 630 Gider Hesabına kaydedildiği görülmüş olup, 688.483,66 TL hataya sebebiyet verilmiştir. Bu husus Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda belirtilen maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce 5449 sayılı Kanuna göre ödemesi gereken Kalkınma Ajansı Payı yasaya göre doğrudan gelir kaynağından kesilen ya da gelirle beraber tahsil edilen bir kesinti olmadığı için 630 giderler hesabından ödenmiştir. Ancak bundan sonra gider hesabına alınıp aynı ödeme emrinde 363 Kamu İdarelerince Paylar hesabına emanet olarak işlenip, ödemesi 363 hesaptan yapılacaktır. Böylece 363 hesabın çalışması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kamu idaresinin mali tablolarında 2018 yılı içinde mevduat faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesinde; *"Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir"* denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında; *"Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur."* hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla 600.05.01.09.03 kodunda izlenen mevduat faizlerinin ve 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderlerinin 312.264,91 TL eksik görünmesine sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce elde edilecek mevduat faizleri bundan sonra 600.05.01.09.03 Gelirler hesabında stopaj kesintisi dahil brüt olarak ve bununla ilgili stopaj vb. kesintilerin 630.03.04.03.01 Vergi ödemleri ve Benzeri Giderler hesabına muhasebeleştirilmesi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, gerekli işlemlere başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Belediye tarafından kiraya verilen 104 adet taşınmazın duran varlıklarla ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990 - Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" ile ilgili 475 (1) maddesinde:

"Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır" ifadesi yer almaktadır.

Yine aynı Yönetmeliğin 476 (1) maddesinde:

" Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1 – Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1 – Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Belediye tarafından kiraya verilen 104 adet taşınmazın duran varlıklarla ilgili hesaplarda izlenerek, yukarıda açıklanan yönetmelik hükümlerine uygun işlem yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mevcut yazılımda Belediyemizin kiraya verdiği taşınmazların kira değerleri üzerinden duran varlıklar hesabında takip edilmesi otomatik olarak yapılması gerekirken sistemin eksikliğinden dolayı yapılamamakta ve bu bilgiler manuel olarak hesaplara kaydedilmektedir. Bu itibarla yeni eklenen ya da kayda alınmayanların tespiti ile mevcut durumun kavdı yapılmış olup bununla ilgili muhasebe işlem fişi ekte sunulmuştur." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından düzeltme yapıldığı bildirilmiştir. Bu itibarla, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Belediyenin Kullanmakta Olduğu Muhasebe Sistemine İlişkin Riskli Alanlar Bulunması

Gölbaşı belediyesinin muhasebe hizmetlerini bilgi-işlem ortamında yürütebilmek için... Programını kullandığı görülmüştür. Muhasebe sistemine ilişkin yapılan incelemelerde aşağıda belirtilen hususlar riskli alanlar olarak görülmüş ve bu risklere ilişkin kontrol faaliyetlerinin geliştirilmediği anlaşılmıştır:

1) Muhasebe sisteminde yer alan menü isimleri ile yetkilendirmelerdeki isimlerin farklılık göstermesi verilen yetkilerin tam olarak anlaşılamaması sonucunu doğurmaktadır.
2) Sistemle ilgili yetkilendirmelerin tamamı bilgi-işlem birimince yapılmaktadır. Yetkilendirmelerin ilgili birimce yapılmaması konuyla ilgili mevzuat ve sorumluluk yönünden aynı personelde birleşmemesi gereken yetkilerin birleşmesine, görevi ile

www.balioglu.net

ilgili olmayan yetkilerin o personele açılmasına ve yapılan işlemlerle ilgili sorumluluk tespitinin güçleşmesine yol açmaktadır.

3) Bir kullanıcının sisteme giriş yetkisi kapatılmış olduğu halde menüler içinde daha önce açık olan yetkileri kullanmaya devam edebilmektedir. Menü içinde yer alan yetkilerin tek tek kapatılması gerekmektedir. Bu durunda sisteme girişi tamamen kapatılmış bir personelin başka bir kullanıcının açtığı sistemde daha önce kendisine açılan yetkileri kullanabilme riskini ortaya çıkarmaktadır.
4) İcmallerde sağlıklı işlem takibi ve kontrollerin yapılabilmesi için işlem tarihinin değiştirilememesi gerekmektedir. Bu sayede günlük icmaller sabit tutulan işlem tarihine göre alınabilecektir. Böyle olmaması sonucunda aynı gün geçmiş tarih verilerek yapılan işlemler gün sonu icmalinde görünmemektedir. Bu durunda özellikle vezne işlemleri ve kontrolünde yüksek risk oluşturmaktadır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle muhasebe sisteminin hatalı işlemlere, kötüye niyetli kullanımlara ve yolsuzluğa sebebiyet verebilecek riskler anlaşılmıştır. Bu nedenle, tespit edilen riskleri ortadan kaldıracak kontrol faaliyetlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen... Yazılım sistemindeki yetkilendirmelerle ilgili sorunlar için gerekli tedbirler alınmaya başlanmıştır. Ancak... Yazılım sisteminin kendinden kaynaklanan bazı sorunlar da tespit edilmiş ve gerekli yazışmalar yapılmış, bir netice alınamamıştır. Bu nedenle Belediyemiz tarafından yeni ve güvenli bir yazılım temini için çalışmalar başlatılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli düzeltme işlemlerine başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde, Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması

Kanunda belirtilen sürelere ve prosedürlere riayet edilmediği ve önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacakları yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktarılarak gelir kaybına neden olunmuştur

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin f) bendinde Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında:

"Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir."

Şeklinde tanımlanmış; aynı maddenin 2'nci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı kanunun 60'ıncı maddesinin e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu'nun,

"Ödeme zamanı ve önce ödeme" başlıklı 37'nci maddesinde:

"*Amme alacakları hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödenir.*

Hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacakları Maliye Vekaletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödenir.

Bu ödeme müddetinin son günü amme alacağının vadesi günüdür.

Amme borçlusu isterse borcunu belli zamanlardan önce ödeyebilir."

"Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesinde:

"Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.

Ödeme emrinde borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları, nereye ödeneceği, müddetinde ödemediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil ve borçlunun mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı kayıtlı

www.balioglu.net

bulunur. Ayrıca, borçlunun 114 üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza bu ödeme emrinde kendisine bildirilir.

...”

“Haciz varakası” başlıklı 64’üncü maddesinde:

“(Değişik birinci fıkra: 25/5/1995 - 4108/14 md.)Haciz muameleleri, tahsil dairelerince düzenlenen ve alacaklı amme idaresinin, mahalli en büyük memuru veya tevkil edeceği memur tarafından tasdik edilen haciz varakalarına dayanılarak yapılır.

Bu varakaların şekli ve ihtiva edeceği bilgiler Maliye Vekaletince belirtilir.”

“Cebren tahsil ve şekilleri” başlıklı 54’üncü maddesinde:

“*Ödeme müddeti içinde ödenmeyen amme alacağı tahsil dairesince cebren tahsil olunur. Cebren tahsil aşağıdaki şekillerden herhangi birinin tatbiki suretiyle yapılır:*

1. Amme borçlusu tahsil dairesine teminat göstermişse, teminatın paraya çevrilmesi yahut kefilin takibi,

2. Amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi,

3. Gerekli şartlar bulunduğu takdirde borçlunun iflasının istenmesi.”

“Mal bildiriminde bulunmayanlar” başlıklı 60’ıncı maddesinde:

“(Değişik: 13/6/1963 - 251/2 md.)Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu, 7 günlük müddet içinde borcunu ödemediği ve mal bildiriminde de bulunmadığı takdirde mal bildiriminde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur.

Hapisle tazyik kararı, ödeme emrinin tebliğini ve 7 günlük müddetin bitmesini müteakip tahsil dairesinin yazılı talebi üzerine icra tetkik mercii hakimi tarafından verilir.

Bu kararlar Cumhuriyet Savcılığınca derhal infaz olunur.

www.balioglu.net

İcra tetkik mercii hakimi tarafından verilen hapsen tazyik kararları her türlü harc ve resimden muaftır."

"Gerçeğe aykırı bildirimde bulunanlar" başlıklı 111'inci maddesinde:

"(Değişik: 23/1/2008-5728/163 md.)Bu Kanuna göre istenen mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yapanlarla, yaşayış tarzları mal bildirimine uymayanlar üç aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

"İstenecek bilgileri vermeyenler" başlıklı 114'üncü maddesinde:

"*Kendisine ödeme emri tebliğ olunan ve malı olmadığı yolunda bildirimde bulunan amme borçluları bu bildirim ile birlikte veya bildirim tarihinden itibaren 15 gün içinde:*

1. En son kanuni ikametgah ve iş adreslerini,

2. Varsa devamlı mükellefiyetleri bulunan diğer tahsil dairelerini ve amme idarelerini ve bunlardaki hesap ve kayıt numaralarını bildirmek, nüfus kayıt suretini vermek mecburiyetindedirler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/1/2008-5728/166 md.) Bu vazifeyi makbul bir özre dayanmadan zamanında yerine getirmeyenler elli güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır."

"Suçların takibi" başlıklı 115'inci maddesinde:

"*110 ila 114'üncü maddelerde yazılı suçlar, alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memurunun ihbarı üzerine Cumhuriyet Savcılığı tarafından takip olunur.*

Bu suçlar bir hükmi şahsın idare ve muamelelerini görme sırasında işlenmiş ise ceza, hükmi şahsın ortaklarından, mümessil ve vekillerinden, tasfiye memurlarından idare meclisi reis ve azasından, murakıp ve müfettişlerinden veya müstahdemlerinden muameleyi yapmış olanlar hakkında hükmolunur."

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme

www.balioglu.net

yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmaz sa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilmelidir. Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise "Haciz Varakası" düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

İdare tarafından tahsil edilmesi gereken Belediye alacakları için yukarıda bahsi geçen kanuni süreçlerin yerine getirilmesi için Mali Hizmetler Müdürlüğünün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için "Ödeme Emirlerini" zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk İşleri Müdürlüğüne havale etmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşılamıyorsa artık İdarenin yapması gereken, Kanunun öngördüğü şekilde alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memuru tarafından Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğünün yerine getirilmesini sağlamasıdır.

Yapılan incelemelerimiz neticesinde; İdare tarafından sırasıyla yapılması gereken bu işlemler arasındaki zaman diliminin çok açıldığı veya bazılarının hiç yapılmadığı, ayrıca önceki yıllardan devrederek gelen alacaklardan ötürü Belediye alacakları yıllar içinde zamanında tahsil edilemeden sonraki yıllara aktarılarak gelir kaybına neden olunduğu görülmüştür. Üstelik İdare tarafından 6183 sayılı Kanunun 115'inci maddesine göre Cumhuriyet Savcılığına bildirim yükümlülüğü hiç çalıştırılmadığı için İdare tarafından belli bir aşamaya kadar getirilen Belediye alacaklarının takibi tamamlanamamıştır. Dolayısıyla Belediye gelirlerinden bazı kalemlerin tahakkuk ve tahsilat oranları düşük seviyelerde kalmıştır.

Gölbaşı Belediyesine ait 2018 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde önemli olarak gördüğümüz ancak tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 5: Tahakkuk Tahsilat Oranı

Kurumsal Sınıflandırma				Açıklama	Toplam Tahakkuk (TL)	Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahak. Tahsilat Oranı %
I	II	III	IV					
1	2	9	53	Arazi Vergisi	5.900.592,41	1.702.841,03	**4.197.751,38**	**28,86**
1	2	9	54	Çevre Temizlik Vergisi	6.485.219,07	2.531.111,67	**3.761.750,90**	**39,03**
01	3	9	53	İlan ve Reklam Vergisi	464.322,86	60.956,89	**403.365,97**	**13,13**

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere tahakkuk tahsilat oranı bazı gelir kalemlerinde oldukça düşük kalmıştır. Bütçe Kesin Hesabında bu şekilde olup tahsil edilemeyen ve gelecek yıla devreden toplam gelir tahakkuku tutarı 47.208.267,69 TL'dir.

Belediye tarafından gelir takiplerinin mevzuata uygun şekilde yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye gelirlerinin yasal sürede tahsilinin sağlanması için gerekli çalışmalara daha da hız verilmiştir. Borcunu ödemeyen mükelleflerin tapu ve banka hesaplarına haciz tatbiki yapılmakta, bu yöntemle tahsilatın yapılmasına gayret edilmektedir. Belediye gelirlerini oluşturan bazı kalemlerde tahakkukun tahsilata dönüşme oranının düşük kalmasının bir nedeni de mükelleflerin borçlarını zamanında ödememesinin yanı sıra tahakkuk fazlalığından kaynaklanmaktadır. Örneğin işyerini kapatıp belediyemize bildirmeyen bir mükellefin İlan Reklam vergisi ve Çevre Temizlik vergisi gereksiz yere tahakkuk artışına sebebiyet vermektedir. Bununla ilgili de Vergi Daireleriyle yazışma yapmak suretiyle kapatan mükelleflerin tahakkuk terkinleri yapılmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar İdare tarafından tüm gelirlerin tahsili için azami gayret gösterilmeye başlandığı belirtilmişse de bulgumuzda tespit edilen ve Bütçe Kesin Hesabında yer alarak tahsil edilemeden gelecek yıla devreden toplam gelir tahakkuku tutarı 47.208.267,69 TL'dir. İdare tarafından 2018 yılı içinde bu tutardan ne kadarlık bir kısmın tahsil edildiğine ilişkin olarak herhangi bir kanıtlayıcı belge tarafımıza sunulmamıştır. Devam eden bu durum hakkında İdare tarafından ilerleme sağlanıp sağlanmadığı takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 7: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kanunu Hükümlerine Uyulmaması

4734 sayılı Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitlerin aşılmasına rağmen, Kamu İhale Kurulundan uygun görüşü alınmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"Temel İlkeler"* başlıklı 5'inci maddesinde:

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

..."

Denilmiş olup, aynı Yasanın "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde ise aynen:

"Ek: 30/7/2003-4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz."

Hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan söz konusu Yasanın "Görevlilerin Ceza Sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde de:

"İhale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden

www.balioglu.net

sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; 17 nci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının tespiti halinde, haklarında ilgili mevzuatları gereğince disiplin cezası uygulanır. Ayrıca, fiil veya davranışlarının özelliğine göre haklarında ceza kovuşturması da yapılır ve hükmolunacak ceza ile birlikte tarafların uğradıkları zarar ve ziyan genel hükümlere göre kendilerine tazmin ettirilir. (Değişik son cümle: 30/7/2003-4964/36 md.) Bu Kanuna aykırı fiil veya davranışlardan dolayı hüküm giyen idare görevlileri, bu Kanun kapsamına giren işlerde görevlendirilemezler.

Bu Kanun kapsamına giren işlerden dolayı yargı organlarınca herhangi bir ceza verilmiş olanlar, bu Kanun kapsamına giren bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca bu Kanunun ve ilgili diğer mevzuatın uygulanması ile görevli ve yetkili kadrolara atanamaz ve görev alamazlar.

(Değişik üçüncü fıkra: 30/7/2003-4964/36 md.) 5 inci maddede belirtilen ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır."

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; 4734 sayılı kanun kapsamında olan kurumların, Kanunun 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapacakları harcamaların yıllık toplamının idarenin bütçesine bu amaçla konulacak ödeneklerin % 10 unun aşamayacağı, bu düzenleme ile kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı kanunda belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının amaçlandığı, esasen bir ihale usulü olmayan 22/d maddesi ile buna benzer bir alım şekli olan 21/f pazarlık uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurmalarının arzulandığı görülmektedir.

Gölbaşı Belediyesinde yapılan incelemelerde; yukarıdaki mevzuat hükümlerine aykırı hareket edildiği tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak görüleceği üzere 2018 yılı içerisinde İdarenin 22/d ve 21/f kapsamında yapılabileceği mal alımları ve yapım işleri toplamları, bütçelerine bu amaçla konulmuş olan ödeneklerin % 10'udur. Yani "Mal Alımları"

www.balioglu.net

için 5.434.920,00.- TL, "Yapım İşleri" için 2.080.000,00 TL olması gerekirken, İdare bu tutarın üzerine çıkmış ve bunun için Kamu İhale Kurulundan herhangi bir uygun görüş almadan mal alımlarında 2.061.412,58.- TL, yapım işlerinde ise 31.393,53.- TL olmak üzere toplam 2.092.806,11 TL tutarında mevzuata aykırı mal ve hizmet alımı yapmıştır.

Tablo 6: Ödenek Tutarı

Ödeneğin Niteliği	**Toplam Ödenek Tutarı (a)**	**Toplam Ödeneğin % 10'u (Limit) (b= a x %10)**	**2017 Yılı 22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (c) (c)**	**Limiti Aşan Tutar (TL) (d= c – b)**
Mal Alımı	54.349.200,00	5.434.920,00	7.496.332,58	2.061.412,58
Yapım İşi	20.800.000,00	2.080.000,00	2.111.393,53	31.393,53
			TOPLAM	**2.092.806,11**

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz ilçemizin konumu itibariyle çok geniş bir alana ve çokça araç, gereç, makine ve alet edevatla hizmet vermektedir. Bu itibarla hizmetin aksamaması için acil yapılacak ihtiyaçlar için doğrudan temin 22/d ve 21/f ye göre alanlarda limitin üstüne çıkılmıştır. Ancak limit aşımı önceki yıllara kıyaslandığında giderek azalmaktadır ve ağırlık açık ihale yöntemine verilmeye başlanmıştır. Ayrıca bulguda belirtilen rakamlar KDV dahil tutarlar olup oysa KDV hariç tutarları esas alındığından limit aşımının azaldığı, bundan sonra daha titiz davranılarak limit aşımına müsaade edilmeyecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar İdare mevzuata aykırılığın gerekçesi olarak acil ihtiyaç alımlarını göstermiş ve bir önceki yıla göre yapılan alımlar konusunda daha dikkatli davranıldığını belirtmiş olsa da bu durum mevzuattaki yasal sınırlamaların aşılabileceği veya mevzuata aykırı alım yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Kaldı ki aynı konu 2017 yılında da tespit edilmiş ancak 2018 yılında sorun devam etmiştir.

Bu nedenle bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 8: Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Belediye sınırları içerisinde yer alıp eğlence hizmeti sunan işletmeler için Eğlence Vergisi tahakkukunun yapılmadığı, bu suretle Kurumun gelir kaybına uğradığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile belediye ve mücavir alan sınırları içindeki eğlence faaliyetleri eğlence vergisinin konusuna alınmıştır. Kanun'un 17 ve 21'inci maddeleri nde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yeralan eğlence işletmelerinin faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Kanun'un 21 inci maddesinde ise eğlence vergisinin konusuna giren faaliyetler sayılmış, maddenin I/5 nolu ayrımında, sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden %20 oranında eğlence vergisi alınacağı belirtilmiştir. Ayrıca Kanun'un 20/3'üncü maddesinde, biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gecekulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardove masa futbolu salonları gibie ğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, Belediye Meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

Danıştay 9'uncu Dairesinin 07.11.2007 tarihve E: 2005/5313, K:2007/3726 sayılı kararında özetle, *"play station salonları biletle girilmesi zorunlu eğlence yerlerinden olmadığından, söz konusu salonlardan belediye meclisince belirlenen tarifeye istinaden eğlence vergisi alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığı..."* Denilmektedir.

Görüldüğü üzere, Danıştay atari, oyun makinesi ve bilgisayar oyunlarının oynatıldığı play-station oyun salonların faaliyetlerinin eğlence vergisinin konusuna girdiği görüşündedir.

Zabıta Müdürlüğünden alınan verilere gore ruhsatlı olarak faaliyette bulunan ve faaliyet konusu play station oyun salonu olan 12 adet işyeri bulunmasına rağmen bu yerlerin hiç birisi için eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren ve eğlence sunan işletmelerin adres ve çalışma şartlan tespit edilmiş olup bununla ilgili tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususla ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden dönemlerde izlenecektir.

BULGU 9: Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin "Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi" Beyannamelerinde Kontrol Risklerinin Bulunması

Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin Beyannamelerinin kontrol edilememesi nedeniyle, Belediyenin gelir kaybı riskiyle karşı karşıya olduğu görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Çeşitli Vergiler başlıklı beşinci bölümünde:

"2. Elektrik ve havagazı tüketim vergisi:

Konu:

Madde 34 – Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir.

Mükellef ve sorumlu:

Madde 35 – Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler.

(Değişik ikinci fıkra: 9/7/2008-5784/14 md.) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar. Organize sanayi bölgelerinde tüketilen elektrik enerjisinin vergisini organize sanayi bölgeleri tüzel kişiliklerine elektriği temin eden kuruluş öder.

...

Matrah:

Madde 37 – (Değişik: 9/7/2008-5784/15 md.)

Verginin matrahı; elektriğin iletimi, dağıtımı ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedelleri hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedeli ile havagazının satış bedelidir. Matraha vergi, fon ve paylar dahil edilmez.

Nispet:

www.balioglu.net

Madde 38 – Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi aşağıda gösterilen nispetlerde alınır.

a) İmal ve istihsal, taşıma, yükleme boşaltma, soğutma, telli ve telsiz telgraf ve telefon müraselesi işlerinde tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 1,

b) (a) bendi dışında kalan maksatlar için tüketilen elektriğin satış bedeli üzerinden yüzde 5,

c) Havagazının satış bedelinden yüzde 5.

Beyan ve ödeme: [(1)]

Madde 39 –Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takibeden ayın 20 nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar. Elektrik ve havagazı işleri bütçesi içinde yer alan belediyeler bu hükümden müstesnadır."

Hükümleri yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki hükümlere göre; Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi düzenlenmiş, bu vergiye ilişkin olarak konu, matrah, nispet açıklanmış ayrıca bu verginin ödenmesindeki sorumluluk elektrik enerjisini tedarik eden kuruluşlara verilmiştir. Bu kuruluşlar bu sorumluluğu yerine getirirken; satış bedeli ile birlikte bu verginin tahsil edilip ilgili belediyeye tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı süre içinde ödemeye mecburdurlar.

Gölbaşı ilçesi sınırları içerisinde Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında yer alan 70 adet Elektrik Tedarik Şirketinin olduğu ve bunların nihai tüketicilere elektrik satışı yaptıkları görülmüştür. Bu şirketlerin 2018 yılı boyunca nihai tüketicilere yaptıkları elektrik satışı üzerinden, abone türlerine göre %5 ve %1'lik vergi oranları esas alınarak Belediyeye Elektrik tüketim vergisi beyanında bulundukları, bu şekilde ödenen elektrik tüketim vergisi tutarının %5'lik abone grubu için 3.041.754,73 TL ve %1'lik abone grubu için ise 397.970,62 TL olmak üzere toplamda 3.439.725,35 TL olduğu görülmüştür.

Gölbaşı Belediyesinde yaptığımız incelemelerde konuyla ilgili olarak şu risklerin olduğu tespit edilmiştir:

1- İlçe sınırları dahilinde nihai tüketicilere elektrik enerjisi satan, kanun gereği verginin toplanmasından ve ödenmesinden sorumlu olan elektrik tedarikçisi şirketlerin toplam sayısı bilinmemekte, Belediye tarafından sadece beyanname veren şirketlerin beyanı esas alınarak 2018 yılında 70 adet tedarikçi olduğu zımnen kabul edilmektedir. Oysa elektrik satışı yapıp Belediyeye beyanname vermeyen tedarikçi var mı, varsa kaç tanesinin bu durumda olduğu bilinmemekte ve kontrolü yapılamamaktadır.

2- Belediye tarafından Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Beyannamesinde yer alan abonelerin %1'lik veya %5'lik abone gruplarında yer alan müşterilerden olup olmadıklarının kontrolü sağlanamamaktadır.

3- Elektrik tedarikçisi olan şirketlerden elektrik satın alan serbest tüketicilerin ilgili aydaki gerçek elektrik tüketim miktarının, tedarikçi şirketlerin Belediyeye beyan ettikleri elektrik tüketim miktarıyla uyuşup uyuşmadığı bilinmemektedir.

4- Tedarikçi şirketlerin beyannamelerini Gölbaşı Belediyesi dışında başka bir Belediyeye bildirip bildirilmediği bilinmemektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen riskler Belediyenin gelirleri ve asli alacakları arasında yer alan Elektrik Tüketim Vergisinin miktarını ciddi ölçüde etkileyip Belediye açısından gelir kaybına yol açabilecek hususlar içermektedir. Nitekim yaptığımız incelemeler esnasında geçmiş yıllarla karşılaştırıldığında elektrik tüketim miktarlarındaki artışa karşın oransal olarak Elektrik Tüketim Vergisinde aynı oranda yansımadığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Elektrik enerjisi tedarik eden şirketlerin Elektrik ve Havagazı Tüketim vergisi beyannamelerinin kontrol edilmesi ve buna bağlı olabilecek belediyemiz vergi kaybının önlenmesi için Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. ile yazışma yapılmış ancak bir netice alınamamıştır. Konu ile ilgili tekrardan Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. nezdinde girişimde bulunulmuştur. Girişimlerimize yanıt alınmaması durumunda Hazine ve Maliye Bakanlığına durum iletilerek vergi inceleme elemanı talep edilerek sonuç alınmaya çalışılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresinin savunma eklerinden de anlaşılacağı üzere gerekli bir kısım yazışmalar yapılmış ancak herhangi bir netice alınamamıştır. Konunun muhatapları arasında yer alan Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş'nin, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ve Gelir İdaresi Başkanlığının sorunun çözülebilmesi için ilçe belediyesine

yardımcı olması ve Gölbaşı Belediyesinin de yasal sorumluluklarını böylece yerine getirmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Yapılan incelemede sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş Hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde *"Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar".* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanun'un 25' inci maddesi ise geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmiştir. Geçiş hakkı ücretine ilişkin ayrıntılı düzenlemelere ise Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te yer verilmiştir.

Mezkûr Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde *"Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz."* hükmüne yer verilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde belediye mücavir alanları içinde kalan yerlerde bulanan telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin durumlarının tespit edilerek geçiş hakkı ücretlerinin belirlenmesinin gerektiği açıktır.

Yapılan incelemede ise belediye tarafından bu konuda herhangi bir çalışma yapılmadığı ve geçiş hakkı ücretlerine ilişkin takip ve tahsilatın gerçekleştirilmediği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Sonuç olarak; Belediyenin mücavir alanları içinde kalan, mevcut veya daha sonra yapılacak tüm telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinin tespiti gerçekleştirilerek ilgili kamu gelirinin tahsil edilmesi uygun olur.

Kamu idaresi cevabında; "Sabit ve Mobil Haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo vb. gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin yönetmelik hükümlerine göre belirlenip tahsil edilmesi için Belediyemiz birimlerine talimat verilmiş olup ücretin en kısa sürede tahsili sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi bulgu konusu hakkında çalışma yapılacağını bildirmiştir. Bu nedenle konu gelecek yıl denetiminde izlenecektir.

BULGU 11: İçinde Belediye Ana Hizmet Binasının da Yer Aldığı İdareye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Belediyenin tapuda kayıtlı taşınmazlarından cins tahsisi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde cins tashihi:

"Binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi" şeklinde tanımlanmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

"(1)Kamu idareleri; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde ve kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, tapu kayıtlarında cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

(2)Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin malî yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır."

Yapılan inceleme sonucunda; Belediyenin Ana Hizmet Binası olan Gaziosmanpaşa Mahallesi 226 ada 7 nolu parseldeki binanın, Belediye Fen İşleri Müdürlüğünün bulunduğu Gaziosmanpaşa Mahallesi 118840 ada 5 nolu parseldeki binanın, Mehmet Akif Kültür Merkezi olarak kullanılan Gaziosmanpaşa Mahallesi 586 ada 8 nolu parseldeki binanın ve Alpaslan Türkeş Kültür Merkezi olarak kullanılan Bahçelievler Mahallesi 118847 ada 1 nolu parseldeki binanın tapu kayıtlarında halen "Arsa" olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Dolayısıyla tapuda kayıtlı taşınmazlarından, mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgileri örtüşmemektedir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz taşınmazlarından cins tashihi yapılmayanların cins tashihlerinin yapılması için Tapu İdaresi ile birlikte çalışma yürütülerek en kısa sürede cins tashihlerinin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konusu hususla ilgili olarak gerekli çalışmaların başlatıldığı belirtilmiştir. Bu nedenle, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden dönemlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Hiç Alınmaması ve Ankara Büyükşehir Belediyesine Herhangi Bir Aktarmanın Yapılmaması

Belediyelerin otopark hesapları ile ilgili temel düzenleme, 3194 sayılı İmar Kanununa dayanılarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca çıkarılan 01.07.1993 tarihli 21624 sayılı Otopark Yönetmeliğidir.

Bu Yönetmeliğin "Otopark Bedelinin Tahakkuk ve Tahsili" başlıklı bölümünde:

"Madde 10-(Değişik birinci fıkra: RG-22/04/2006-26147) Otopark bedelinin hesabında, 4 üncü maddenin (d) bendinde belirtilen birim park alanları ile 5 inci maddede belirtilen otopark sayısı esas alınır.

(Değişik ikinci fıkra: RG-22/04/2006-26147) Otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri de dikkate alınarak belediye meclisleri veya il genel meclisleri tarafından belirlenir.

Otopark bedelleri kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılır. Bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranı uygulanır.

3030 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılır.

İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağı, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılır."

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı, bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılacağı, İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağının, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılacağı açıkça belirtilmiştir. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyesi olan yerlerde, bu gelirlerin büyükşehir belediyesince ilçe belediyesi adına kamu bankalarından birinde açtıracağı otopark hesabına aktarılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Ancak Gölbaşı Belediyesi tarafından, 2018 yılı içerisinde *"120.05.09.01.51 Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınan Otopark Bedeli"* hesabının hiç çalıştırılmadığı dolayısıyla Büyükşehir Belediyesine herhangi bir aktarmanın da yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Gölbaşı Belediyesi sınırları içerisinde otopark ihtiyacı her parselin kendi içerisinde karşılandığı ve ayrıca bir otopark olmadığı için otopark bedeli tahsilatı yapılmamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Her ne kadar İdare tarafından Gölbaşı Belediyesi sınırları içerisinde otopark ihtiyacının her parselin kendi içerisinde karşılandığı belirtilmişse de bunu kanıtlayacak herhangi bir bilgi veya belge tarafımıza gönderilmemiştir.

Bu nedenle bulgu konusu husus takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Park Alanlarının Kiralanması

Belediye sınırları içerisinde yer alıp imar planlarında "park" alanı olarak gözüken ancak henüz park olarak düzenlenmemiş bazı alanların kiraya verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinde:

"Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır…" denilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun *"Kamuya ait gayrimenkuller"* başlıklı 11'inci maddesinde:

"İmar planlarında; meydan, yol, su yolu, park, yeşil saha, otopark, toplu taşıma istasyonu ve terminal gibi umumi hizmetlere ayrılmış yerlere rastlayan Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait gayrimenkuller ile askeri yasak bölgeler, güvenlik bölgeleri ile ülke güvenliği ile doğrudan doğruya ilgili Türk Silahlı Kuvvetlerine ait harekat ve savunma amaçlı yerler hariç Hazine ve özel idareye ait arazi ve arsalar belediye veya valiliğin teklifi, Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayı ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye; belediye ve mücavir alan hudutları dışında özel idareye bedelsiz terk edilir ve tapu kaydı terkin edilir. Ancak, bu yerlerin üzerinde bina bulunduğu takdirde, arsası hariç yalnız binanın halihazır kıymeti için takdir edilecek bedel ödenir. Bedeli ve ödeme şekli taraflarca tespit olunur.

www.balioglu.net

Bu suretle mal edilen arazi ve arsalar belediye veya özel idare tarafından satılamaz ve başka bir maksat için kullanılamaz. Bu hususta tapu kütüğünün beyanlar hanesine gerekli şerh konur.

Bu yerlerin kullanılış şekli, yeni bir imar planıyla değiştirilip özel mülkiyete konu olabilecek hale getirildiği takdirde, bu yerler devir alınan idareye belediye veya özel idarece aynı usulle iade edilir. Buna aykırı davranışı sabit olan ilgililer şahsen sorumludur. Bu terkinler hiçbir şekilde resim, harç ve vergiye tabi değildir.

(Değişik: 25/2/1998 - 4342/35 md.) Hazırlanan imar planı sınırları içindeki kadastral yollar ile meydanlar, imar planının onayı ile bu vasıflarını kendiliğinden kaybederek, onaylanmış imar planı kararı ile getirilen kullanma amacına konu ve tabi olurlar.

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/14 md.) Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve ağaçlandırılmak üzere izin verilen taşınmazlardan projesine uygun olarak ağaçlandırılanlar, imar planı kararıyla başka amaca ayrılamaz."

"Arazi ve arsa düzenlemesi" başlıklı 18'inci maddesinde ise:

"İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilikçe kullanılır.

Belediyeler veya valiliklerce düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtımı sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin yüzde kırkını geçemez.

Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tâbi tutulan yerlerin ihtiyacı olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, otoyol hariç erişme kontrolünün uygulandığı yol, su yolu, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha, ibadet yeri ve

www.balioglu.net

karakol gibi umumî hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz." denilmektedir.

Yapılan incelemede; imar planında park alanı olarak tespit edilen 9 adet alanın park olarak düzenlenmeyip genellikle peyzaj ve çiçek, fidan satımı amacıyla ticari olarak faaliyette bulunan şahıs ve şirketlere kiralandığı görülmüştür.

Yukarıda bahsedilen 3194 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre, gerek hazineden devredilen gerekse düzenleme ortaklık payı olarak özel mülkiyetten belediyeye intikal etmiş alanların "umumi hizmete" ayrılmış olması nedeniyle başka maksatlarla kullanılmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir.

Bu nedenle, yapılan kiralama işlemlerinin İmar Kanunu hükümlerine aykırılık yarattığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İmar planından park olarak görünen ancak henüz yerleşime tam olarak açılmamış ve uzun yıllar park yapılması gereksinimi olmayan yerlerde 5393 sayılı Belediye Kanunun 79. Maddesine göre bu tür yerlerin tasarrufu Belediyemizde olduğu ve Belediyemize gelir sağlaması düşüncesi ile kiraya verilmiştir. Ancak bu konu ile ilgili bundan sonra daha hassasiyetle davranılacaktır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında belirtilen 5393 sayılı Kanunun 79' uncu maddesinde; *"Diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere, mezarlıklar ile belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri, meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerler belediyenin tasarrufundadır"* denilmektedir. Madde metninde park alanları ibaresi geçmemekte olup kaldı ki kiralama işleminin bulguda açıklanan İmar Kanunu hükümlerine göre yapılmasının mümkün olmaması nedeniyle "diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere" ifadesi gereği zaten bu madde kapsamında da değerlendirilemeyeceği açıktır.

Bulgu konusu hususun devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir..

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

Gölbaşı Belediyesi 2018 Yılı Bilançosu

	AKTİF			
		2016Yılı	**2017Yılı**	**2018Cari Yıl**
1	DÖNEN VARLIKLAR	72.379.668,05	56.976.836,42	59.961.222,04
10	Hazır Değerler	27.648.415,86	14.202.486,37	8.202.439,29
100	Kasa Hesabi	,00	,00	,00
102	Banka Hesabi	27.645.658,47	13.871.756,35	7.191.965,77
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabi (-)	,00	,00	,00
108	Diğer Hazir Değerler Hesabi	,00	,00	,00
109	Banka Kredi Kartlarindan Alacaklar Hesabi	2.757,39	330.730,02	1.010.473,52
11	Menkul Kıymetler	,00	,00	,00
12	Faaliyet Alacakları	39.586.204,07	37.550.018,29	47.504.403,61
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabi	16.768.602,30	15.128.541,82	,00
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabi	22.708.651,77	22.420.926,33	47.207.949,95
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	108.950,00	550,14	296.453,66
127	Diğer Faaliyet Alacaklari Hs.	,00	,00	,00
13	Kurum Alacakları	,00	230.557,61	353.262,94
139	Diğer Kurum Alacakları Hesabı	,00	230.557,61	353.262,94
14	Diğer Alacaklar	175,25	,00	317,74
140	Kişilerden Alacaklar Hesabi	175,25	,00	317,74
15	Stoklar	,00	1.286.428,04	2.166.036,28
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabi	,00	1.286.428,04	2.166.036,28
16	Ön Ödemeler	,00	,00	,00
160	İş Avans Ve Kredileri Hesabi	,00	,00	,00
162	Bütçe Dişi Avans Ve Krediler Hesabi	,00	,00	,00
19	Diğer Dönen Varlıklar	5.144.872,87	3.707.346,11	1.734.762,18
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabi	5.144.872,87	3.707.346,11	1.734.762,18
2	DURAN VARLIKLAR	161.953.144,63	311.407.036,03	334.002.223,40
21	Menkul Varlıklar	,00	,00	,00
22	Faaliyet Alacakları	,00	108.950,00	240.902,28
226	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabi	,00	108.950,00	240.902,28
23	Kurum Alacakları	,00	,00	,00
24	Mali Duran Varlıklar	4.123.389,67	6.532.692,98	7.265.518,84
240	Mali Kuruluşlara Yatirilan Sermayeler Hesabi	3.733.389,67	4.387.692,98	5.120.518,84
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatirilan Sermaye	390.000,00	2.145.000,00	2.145.000,00
25	Maddi Duran Varlıklar	157.402.708,84	303.231.870,27	324.684.148,08
250	Arazi Ve Arsalar Hesabi	2.521.471,72	96.546.697,75	77.841.721,61
251	Yeralti Ve Yerüstü Düzenleri Hesabi	97.946.017,60	111.869.212,59	162.725.149,91
252	Binalar Hesabi	39.762.111,39	43.438.265,56	65.149.123,54
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabi	8.311.336,93	8.276.593,09	8.848.547,34
254	Taşitlar Hesabi	9.677.709,61	9.789.376,21	10.303.538,21
255	Demirbaşlar Hesabi	7.880.099,37	9.345.058,45	17.371.854,19
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-17.986.581,81	-24.773.799,18	-29.721.084,30
258	Yapilmakta Olan Yatirimlar Hesabi	9.290.544,03	48.740.465,80	12.165.297,58

www.balioglu.net

26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	,00	,00	,00
260	Haklar Hesabi	8.195.606,34	8.823.048,48	9.478.551,72
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-8.195.606,34	-8.823.048,48	-9.478.551,72
28	Gelecek Yıllara Ait Giderler	,00	,00	,00
29	Elden Çıkacak Stoklar	427.046,12	1.533.522,78	1.811.654,20
294	Elden Çikarilacak Stoklar Ve Maddi Duran Varliklar	484.781,62	2.252.716,11	2.672.729,70
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabi (-)	-57.735,50	-719.193,33	-861.075,50
AKTİF TOPLAMI :		**234.332.812,68**	**368.383.872,45**	**393.963.445,44**
9	NAZIM HESAPLAR	189.416.110,23	245.020.696,04	194.132.461,94
90	Ödenek Hesapları	130.479.500,00	191.650.000,00	169.142.831,69
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabi	9.950.604,40	23.641.804,73	,00
905	Ödenekli Giderler Hesabi	120.528.895,60	168.008.195,27	169.142.831,69
91	Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet H	11.371.554,06	11.584.288,72	5.432.038,33
910	Teminat Mektuplari Hesabi	11.371.554,06	11.584.288,72	5.432.038,33
Tarih :	**23/05/2019**			
AKTİF				
	2016Yılı	**2017Yılı**	**2018Cari Yıl**	
9	NAZIM HESAPLAR			
92	Taahhüt Hesapları	47.565.056,17	41.786.407,32	19.086.234,56
920	Gider Taahhütleri Hesabi	47.565.056,17	41.786.407,32	19.086.234,56
99	Diğer Nazım Hesaplar	,00	,00	471.357,36
990	Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi D.	,00	,00	471.357,36
NOTLAR TOPLAMI :		**189.416.110,23**	**245.020.696,04**	**194.132.461,94**

	PASİF			
		2016Yılı	**2017Yılı**	**2018Cari Yıl**
3	KISA VADELI YABANCI KAYNAKLAR	20.256.173,58	50.311.641,52	74.951.768,36
30	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	388.973,41	16.158.643,31	20.290.395,57
300	Banka Kredileri Hesabi	388.973,41	16.158.643,31	20.290.395,57
31	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	,00	,00	,00
32	Faaliyet Borçları	6.604.244,84	16.247.409,45	27.763.418,67
320	Bütçe Emanetleri Hesabi	6.604.244,84	16.247.409,45	26.003.733,13
322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabi	,00	,00	1.759.685,54
33	Emanet Yabancı Kaynaklar	5.171.852,91	9.154.146,28	10.846.170,36
330	Alinan Depozito Ve Teminatlar Hesabi	1.081.977,62	2.372.349,15	1.935.246,94
333	Emanetler Hesabi	4.089.875,29	6.781.797,13	8.910.923,42
36	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	7.983.656,08	5.854.202,60	6.932.861,03
360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabi	589.282,37	750.205,88	578.327,13
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabi	243.579,79	208.058,39	69.410,16
362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adina Yapilan Ta	4.119,04	16.325,39	1.461.585,78
363	Kamu İdareleri Paylari Hesabi	1.791.294,09	186.082,03	529.620,32
368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş V	5.355.380,79	4.693.530,91	4.293.917,64
38	Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve Gider Tahakkukları	107.446,34	2.897.239,88	9.118.922,73
381	Gider Tahakkuklari Hesabi	107.446,34	2.897.239,88	9.118.922,73

www.balioglu.net

39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	,00	,00	,00
391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabi	,00	,00	,00
4	UZUN VADELI YABANCI KAYNAKLAR	29.241.374,05	43.548.792,70	42.062.727,64
40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	19.504.893,59	34.177.427,70	36.233.977,47
400	Banka Kredileri Hesabi	19.504.893,59	34.177.427,70	36.233.977,47
41	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	,00	,00	,00
43	Diğer Borçlar	,00	,00	,00
47	Kıdem Tazminat Karşılığı	9.173.067,38	7.106.691,32	5.678.678,91
472	Kidem Tazminati Karşiliği Hesabi	9.173.067,38	7.106.691,32	5.678.678,91
48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler	563.413,08	2.264.673,68	150.071,26
481	Gider Tahakkuklari Hesabi	563.413,08	2.264.673,68	150.071,26
5	ÖZ KAYNAKLAR	184.835.265,05	274.523.438,23	276.948.949,44
50	Net Değer-Sermaye	180.071.355,63	282.347.724,04	284.532.432,74
500	Net Değer Hesabi	180.071.355,63	282.347.724,04	284.532.432,74
52	Yeniden Değerleme Farkları	,00	,00	,00
57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	20.515.329,31	20.515.329,31	18.743.354,42
570	Geçmiş Yillar Olumlu Faaliyet Sonuçlari Hesabi	20.515.329,31	20.515.329,31	18.743.354,42
58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-5.768.552,09	-9.982.867,80	-28.339.615,12
580	Geçmiş Yillar Olumsuz Faaliyet Sonuçlari Hesabi (	-5.768.552,09	-9.982.867,80	-28.339.615,12
59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-9.982.867,80	-18.356.747,32	2.012.777,40
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabi	,00	,00	2.012.777,40
591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabi (-)	-9.982.867,80	-18.356.747,32	,00
PASİF TOPLAMI :		**234.332.812,68**	**368.383.872,45**	**393.963.445,44**

www.balioglu.net

Gölbaşı Belediyesi 2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP K1	GİDERİN TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI
630	1	Personel Giderleri	25.903.189,00	20.460.273,77	22.636.145,06
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.019.928,24	3.183.533,28	3.505.934,13
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	63.348.644,14	64.518.788,97	67.209.126,30
630	4	Faiz Giderleri	1.171.901,43	7.391.842,60	11.964.550,63
630	5	Cari Transferler	3.392.984,92	2.016.394,71	1.617.596,83
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	5.089,24	1.073.053,72	394.141,01
630	13	Amortisman Giderleri	6.188.312,01	8.076.117,34	5.744.670,53
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0	9.148.677,12	16.596.582,71
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	312.176,20	4.670.582,90	1.960.447,84
		GİDERLER TOPLAMI :	**103.342.225,18**	**120.539.264,41**	**131.629.195,04**

HESAP KODU	YARDIMCI HESAP K1	GELİRİN TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI
600	1	Vergi Gelirleri	49.307.181,70	50.597.733,26	72.882.589,80
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.083.191,56	5.589.284,63	10.384.916,55
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile	530.574,34	264.342,00	5.290,00

		Özel Gelirler			
600	5	Diğer Gelirler	40.438.409,78	45.731.157,20	50.369.176,09
		GELİRLER TOPLAMI:	**93.359.357,38**	**102.182.517,09**	**133.641.972,44**
		FAALİYET SONUCU:	**-9.982.867,80**	**-18.356.747,32**	**2.012.777,40**

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
İçinde Belediye Ana Hizmet Binasının da Yer Aldığı İdareye Ait Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 11 nolu bulguya konu edilmiştir.
Belediye Tarafından Kiraya Verilen Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 4 nolu bulguya konu edilmiştir.
Kamu Kurumları Tarafından Kamulaştırılan Taşınmazlar İle Devir ve Ferağ Edilen Taşınmazlara İlişkin Bilgilerin Tapu İdaresinden Alınmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

Otopark Yönetmeliği Uyarınca Alınması Gereken Otopark Bedellerinin Hiç Alınmaması ve Ankara Büyükşehir Belediyesine Herhangi Bir Aktarmanın Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 12 nolu bulguya konu edilmiştir.
"Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Payı"nın Hatalı Bir Biçimde Muhasebeleştirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Destek Hizmetleri Müdürlüğünün Görev Tanımına Uyulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsilatının Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 10 nolu bulguya konu edilmiştir.
775 Sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken "Fonlar Adına Yapılan Diğer Kesintiler Hesabı"nın Kullanılmaması ve Bu Hesaba Aktarılması gereken % 10'luk Payın Amacı Dışında Kullanılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elektrik Enerjisi Tedarik Eden Şirketlerin "Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi" Beyannamelerinde Gelir Kaybı Riski Bulunması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 9 nolu bulguya konu edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediye Gelirlerini Oluşturan Bazı Kalemlerde, Tahakkukun Tahsilata Dönüşme Oranının Düşük Kalması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 6 nolu bulguya konu edilmiştir.
Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda % 10'luk Limitin Aşılması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 7 nolu bulguya konu edilmiştir.
Park Alanlarının Kiralanması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 13 nolu bulguya konu edilmiştir.
Eğlence Vergisi Mükellefi Olan Bazı İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler"* başlıklı kısmında yer alan 8 nolu bulguya konu edilmiştir.
Gölbaşı Özel Çevre Koruma Bölgesinde İmar Planlarına Uygun Olmayan Yapılaşmanın Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	İmar Barış Kanunundan dolayı bulgu konusu husus ortadan kalkmıştır.

www.balioglu.net

İlk Madde ve Malzemeler Hesabında İzlenen Değerlere İlişkin Olarak Tüketime Sevk İşlemlerinin Eksik Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
"Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı" ile "Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı"nda Kayıtlı Olup Vadesinde Ödenmeyen Tutarların, "Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı"na Aktarılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kayıtlarının ve Değerleme İşlemlerinin Mevzuata Uygun Şekilde Yapılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun *"Denetim Görüşünün Dayanakları"* başlıklı kısmında yer alan 5 nolu bulguya konu edilmiştir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

ANKARA GÖLBAŞI BELEDİYESİ
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **45**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **46**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **46**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **46**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **47**

6. **DENETİM BULGULARI** **48**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Hedefler ……49
Tablo 2: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Göstergeler 50
Tablo 3: "İyi Tanımlanma" Kriterini Karşılamayan Performans Göstergeleri ……52
Tablo 4: Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Belirlenmeyen Faaliyetler…...53
Tablo 5: "İlgililik" Kriterini Karşılamayan Performans Göstergeleri……54
Tablo 6: Hedeflenen ve Gerçekleşen Miktarlar……...…….……..56

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

1. “Kaynak Tablosunun” Stratejik Planda Yer Almaması

2. Bazı Stratejik Hedef ve Göstergelerin Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmemesi

3. Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Yıllara İlişkin Hedeflerine Yer Verilmemesi

4. Stratejik Planda Yer Alan Performans Göstergelerinden Bazılarının “İyi Tanımlanma” Kriterini Karşılamaması

5. Bazı Faaliyetlerin Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Belirlenmemesi

6. Çıktı veya Sonuç Odaklı Olduğu Değerlendirilen 3 Adet Performans Göstergesinin İlgililik Kriterini Karşılamaması

7. Performans Programında Yer Alan ‘Faaliyet Maliyetleri Tablosunun' Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Olarak Hazırlanmaması

8. Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Amaç ve Hedeflerden Sapma Nedenlerine Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Ankara Gölbaşı Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Gölbaşı Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans denetimi sonucunda Gölbaşı Belediyesi'nce üretilen bu belgeler mevcudiyet, zamanlılık, sunum, ilgililik, ölçülebilirlik, iyi tanımlama ve doğrulanabilirlik açılarından incelenmiştir. Belediyenin gerek Stratejik Plan gerekse Performans Programında özellikle performans göstergesi konusunda bulgularda da yer verildiği şekilde eksiklikleri olduğu tespit edilmiştir. Performans göstergesi bir amaç veya hedefin gerçekleşme başarısını ölçmek için sonuç odaklı kullanılan bir kavram iken belediye tarafından belirlenen performans göstergeleri girdi odaklı olup daha çok işin gerçekleşmesi için yürütülen faaliyetler olarak belirlenmiştir. Belediyenin öncelikle bu konu üzerinde çalışıp yeni plan ve programlarında göstergeleri buna göre belirlemesi önerilmektedir. Ayrıca Belediye kanunen yapmak ile mükellef olduğu görevleri stratejik amaç olarak belirleyip buna ilişkin hedefler belirlemiştir. Oysaki amaç; ulaşılmak istenen sonuçların belirlenmesi ile ilgili bir kavramdır. İdarece, müteakip rapor, plan, program hazırlama dönemlerinde, mevzuat ile belirlenmiş şekil ve içerik kurallarına uygun çalışmalar yapılması gerekir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Gölbaşı Belediyesi'nin yayımladığı 2015–2019 dönemine ait Stratejik

Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında Gölbaşı Belediyesi'nin yayımladığı 2015–2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015–2019 yılı Stratejik Planı'nın, Performans Programı'nın ve Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara ve sunum kriterine uyularak hazırlandığı görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş; İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen hususlar dışında bu şartları kısmen sağladığı kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, Planın ilgililik kriterini sağladığı, bazı hedeflerin ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterini sağlamadığı; Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Programın ilgililik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı, ölçülebilirlik kriterini ise tam olarak sağlamadığı görülmüştür. Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemede ise raporun doğrulanabilirlik kriterini sağladığı, geçerlilik/ikna edicilik kriterine ilişkin olarak da Performans Programı'ndaki hedef ve göstergelerden Faaliyet Raporu'nda gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin sapmaların nedenlerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çercevesinde Kurum, Stratejik Planı, Performans Programı'nı ve Faaliyet Raporu'nu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlamalıdır. Belirlenen göstergelerin ölçülebilir olması, hedef ve göstergelerin iyi tanımlanması, Performans Programı'nda gerçekleştirilmesi planlanan performans hedeflerinin gerçekleşme sonuçlarının Faaliyet Raporu'nda gösterilmesi, Raporda ise, gerçekleşen faaliyetlere ilişkin sapma nedenlerine yer verilmesi gerekmektedir. Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sisteminin, hedef ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tümünü kapsayacak şekilde

düzenlenmesi uygun olacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: "Kaynak Tablosunun" Stratejik Planda Yer Almaması

Kurum stratejik plan döneminde katlanacağı toplam maliyetleri elde edeceği kaynaklarla karşılaştırmak durumundadır. Maliyet Tablosunda öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmesi gereklidir. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Bu amaçla, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nda yer alan Tablo 5'te gösterilen Kaynak Tablosu hazırlanmalıdır.

Bu yükümlülük, Kalkınma Bakanlığı tarafından 28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususları düzenleyen 4 numaralı başlıkta da belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Ancak, Kurum tarafından amaç ve hedefler seviyesinde maliyetlendirme yapılarak Maliyet Tablosu hazırlanmış olmakla birlikte, Kaynak Tablosuna Stratejik Planda yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan ''Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020-2024 yılları için yapılacağından 2015-2019 Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Bazı Stratejik Hedef ve Göstergelerin Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmemesi

Hedefler, amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik spesifik ve ölçülebilir alt amaçlardır. Ulaşılması öngörülen çıktı ve sonuçların tanımlanmış bir zaman dilimi içinde nitelik ve nicelik olarak ifadesi olan hedeflerin miktar, maliyet, kalite ve zaman cinsinden ifade edilebilir olması gerekmektedir. Hedeflerin zaman çerçevesi belli olmalıdır. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre, performans göstergeleri de girdi, çıktı, verimlilik, sonuç ve kalite göstergeleri olarak sınıflandırılır.

Ancak, Gölbaşı Belediyesi'nin 2015-2019 dönemine ait stratejik planı incelendiğinde; yasal düzenlemelerle getirilen ve gerçekleştirilmesi zorunlu olan bir kısım görev ve sorumlulukların Kurum tarafından hedef ve gösterge olarak belirlendiği görülmüştür. Kamu mali sisteminin felsefesini oluşturan veya stratejik plan dönemi ile sınırlı tutulamayacak hedeflerin yerine stratejik amaçların gerçekleştirilebilmesine yönelik zaman çerçevesi belirli hedef ve göstergelerin belirlenmesinin ilgili dokümanın daha etkin işlemesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Aşağıdaki tablolarda, Kurumun kanunen yapmasının zorunlu olduğu işlemlerin hedef ve performans göstergesi olarak belirlenmesine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Hedefler

Stratejik Amaç 12:	Sürdürülebilir bütçenin korunması ve devamlılığı için belediye gelirlerinin artırılması, mali yapısının güçlendirilmesi, planlama ve raporlamaların yapılmasını sağlamak	Hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak ile kaynakların etkili ekonomik ve verimli kullanımını sağlamak, Kuruma 5018 sayılı Kanunla verilen ve stratejik plan dönemi ile sınırlı tutulamayacak bir görevdir.
Stratejik Hedef 12.1:	Hizmetlerinin etkin bir şekilde yerine getirilmesi için kayıtları tutulmak, mali raporları hazırlamak ve belediyenin mali yapısını daha da güçlendirmek	
Stratejik Hedef 12.2:	Belediyenin yatırım programları ile faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir çalışma ile daha iyi duyurulması için gerekli raporlama işlemlerinin yapılmasını sağlamak	

Tablo 2: Stratejik Planlama Kılavuzuna Uygun Belirlenmeyen Göstergeler

Stratejik Amaç 12:	Sürdürülebilir bütçenin korunması ve devamlılığı için belediye gelirlerinin artırılması, mali yapısının güçlendirilmesi, planlama ve raporlamaların yapılmasını sağlamak	İlgili performans göstergeleri hedef ile ilgili değildir. Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu hazırlanması, Kuruma 5018 sayılı Kanunla verilen bir görev olarak değerlendirilmelidir.
Stratejik Hedef 12.2	Belediyenin yatırım programları ile faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir çalışma ile daha iyi duyurulması için gerekli raporlama işlemlerinin yapılmasını sağlamak	
Gösterge 1:	Stratejik plan ve performans programının hazırlanması	
Gösterge 2:	İç kontrol eylem planının hazırlanması, standartlarının uygul	
Gösterge 3:	İdare faaliyet raporunun hazırlanması	

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020-2024 yılları için yapılacağından 2015-2019 Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Yıllara İlişkin Hedeflerine Yer Verilmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun "F-Performans Göstergeleri" kısmında, hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe

yönelik performans göstergelerine yer verilmesinin gerektiği ifade edilmiştir. İdarenin 2015-2019 dönemine ait stratejik planında; tüm stratejik hedeflere ilişkin performans göstergesi belirlenmekle birlikte, bu göstergelerin değerlendirileceği yıllara ilişkin hedef değerlerine yer verilmemiştir

Kalkınma Bakanlığı tarafından, 28 Temmuz 2011 tarih ve 28008 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ'in "Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde Uyulması Gereken Genel Hususlar" başlıklı 4'üncü bölümünde; "Hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun ve stratejik plan döneminde ulaşılması arzulanan seviyenin belirtilmesi" dikkat edilmesi gereken bir husus olarak ifade edilmektedir.

Buna göre, tahmini de olsa söz konusu performans göstergelerinin yıllar itibariyle hedef değerine ya da değerlerine Stratejik Planda yer verilmesi, ilgili dokümanın daha etkin işlemesine katkı sağlayacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020-2024 yılları için yapılacağından 2015-2019 Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Stratejik Planda Yer Alan Performans Göstergelerinden Bazılarının "İyi Tanımlanma" Kriterini Karşılamaması

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na göre hedeflerin yeterince açık ve anlaşılır olması gerekmektedir. "İyi tanımlanma" kriteri, net ve anlaşılabilir hedefler hazırlama gerekliliği ile ilgilidir. Göstergelerin iyi tanımlanmamış olması ise, kamu idarelerinin "hedeflere yönelik başarıyı yanlış raporlaması" riskini doğurur. Buna göre, Stratejik Planda yer

www.balioglu.net

verilen performans göstergelerinin iyi tanımlanmış olması daha etkin ve doğru raporlamaya katkı sağlayacaktır. Ancak, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere Stratejik Planda bulunan performans göstergelerinden 3 tanesinin "iyi tanımlanma" kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Tablo 3: "İyi Tanımlanma" Kriterini Karşılamayan Performans Göstergeleri

Stratejik Amaç 7:	**Belediye hizmetlerinin sunumunda yasal mevzuata uygun davranarak ihtilafa sebebiyet verebilecek iş ve işlemlerin oluşmamasını sağlamak**	İlgili performans göstergeleri hedefler ile ilgili ve ölçülebilirdir. Ancak, ilgili göstergeler iyi tanımlanma kriterini karşılamamaktadır.
Stratejik Hedef 2.7:	Belediyenin taraf olduğu dava, takip ve hukuksal işlemlerde belediye menfaatlerini korumak	
Gösterge 1:	*Dava sayısı*	
Stratejik Hedef 2.9:	*Belediye hizmetlerinde, işlemlerin hukuka uygunluğunu sağlamak*	
Gösterge 7.3:	*Takibi yapılan işlem sayısı*	

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020-2024 yılları için yapılacağından 2015-2019 Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde

www.balioglu.net

izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 5: Bazı Faaliyetlerin Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Belirlenmemesi

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde;

"Faaliyet: Belirli bir amaca ve hedefe yönelen, başlı başına bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetlerdir." şeklinde tanımlanmaktadır.

Performans hedefleri, idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler ise bunları nasıl gerçekleştireceğini ifade eder. Dolayısıyla idare performans hedefleri; idarenin yürüttüğü faaliyetlerle gerçekleştirilebilir olmalıdır. Hedeflerin gerçekleşmesine yönelik olarak doğru faaliyetlerin belirlenerek bunların maliyetlerinin gerçeğe en yakın şekilde hesaplanması, mal ve hizmet üretimine ilişkin daha isabetli tercihler yapılması, kaynakların amaç ve hedeflere tahsis edilmesini öngören bütçeleme anlayışının işlerlik kazanması açısından büyük önem taşımaktadır. Buna göre, faaliyetler, idarenin görev ve yetkileri çerçevesinde yürüteceği ve elindeki kaynakları tahsis edeceği iş ve hizmetleri yansıtmalıdır. Girdi niteliğinde belirlenmemesi gereken faaliyetler maliyetlendirilebilir olmalıdır. Ancak aşağıda yer verilen örneklerde, İdarenin "faaliyet" olarak nitelendirilemeyecek, faydası cari dönemde tüketilen harcama olarak ifade edilebilecek girdi niteliğinde faaliyetler belirlediği görülmüştür.

Tablo 4: Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Belirlenmeyen Faaliyetler

Stratejik Amaç 1:	Kent kimliğinin tanımlandığı, kentsel altyapısı ile bütünleşen düzenli, planlı, sağlıklı ve bu tanım çerçevesinde gelişimini sürdüren modern bir Gölbaşı oluşmasını sağlamak
Stratejik Hedef 1.4:	Yapısal vizyon projeleri uygulamak
Performans Hedefi 1.4:	Yapısal vizyon projeleri uygulamak
Faaliyetler	1. İhtiyaç duyulan mahallelerde kültür merkezi yapılması 2. Cephe yenilemesi 3. Belediye hizmet binalarında büyük ölçekli tadilat, tamirat işlerinin yapılması 4. Park ve çevre düzenlemesi yapım işi

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından 2018 yılı Performans Programında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Çıktı veya Sonuç Odaklı Olduğu Değerlendirilen 3 Adet Performans Göstergesinin İlgililik Kriterini Karşılamaması

www.balioglu.net

Performans programında yer alan ve çıktı veya sonuç odaklı olarak değerlendirilen 37 adet performans hedefi ile 167 adet performans göstergesinin ilgililik kriterine göre değerlendirilmesi yapıldığında aşağıdaki tabloda yer alan 3 adet performans göstergesinin ‘İlgililik' kriterini karşılamadığı görülmüştür.

Tablo 5: “İlgililik” Kriterini Karşılamayan Performans Göstergeleri

Stratejik Amaç 8:	Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesi için her türlü destek hizmetini sağlamak
Stratejik Hedef 8:	Belediyenin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetin yerinde, zamanında, kamu kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılarak temin edilmesini sağlamak
Performans Hedefi 8:	Belediyenin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetin yerinde, zamanında, kamu kaynaklarının verimli bir şekilde kullanılarak temin edilmesini sağlamak
Gösterge 1	Belediye sınırları içerisindeki tesislerin kuruluş işlemlerinde yardımcı olunması
Gösterge 2	Belediyenin mal ve hizmet alımlarının ihale ile yapılması
Gösterge 3	Belediyenin mal ve hizmet alımlarının doğrudan temin yolu ile yapılması

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından 2018 yılı Performans Programında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Performans Programında Yer Alan ‘Faaliyet Maliyetleri Tablosunun' Performans Programı Hazırlama Rehberi'ne Uygun Olarak Hazırlanmaması

www.balioglu.net

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde yer alan ‘Faaliyet Maliyetleri Tablosunun' İdare tarafından hazırlandığı; fakat Rehber'de 2 numaralı Tablo olarak düzenlendiği şekliyle içermesi gereken “ekonomik kod ile toplam bütçe ve bütçe dışı kaynak ihtiyacı” bilgilerine tabloda yer verilmediği görülmüştür.

Performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulması veya aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde ayrı ayrı doldurulup mali hizmetler birimlerince konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilmesi gereken Faaliyet Maliyetleri Tablosu, ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususları içermelidir.

Buna göre, Performans Programı Hazırlama Rehberi'nde belirtilen tüm bilgileri içerecek şekilde Faaliyet Maliyetleri Tablosunun hazırlanmasına özen gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış

olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından 2018 yılı Performans Programında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 8: Faaliyet Raporunda Yer Alan Bazı Amaç ve Hedeflerden Sapma Nedenlerine Yer Verilmemesi

www.balioglu.net

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in, 'Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı' başlıklı 18'inci maddesinin c bendinin ikinci fıkrasına göre; Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.

Gölbaşı Belediyesi 2018 yılı Faaliyet Raporu'nun incelenmesi neticesinde, performans programında yer alan hedeflere ulaşılıp ulaşılmadığına ya da belirlenen hedeflerden sapma nedenlerine ilişkin analizlere yer verilmediği tespit edilmiştir. Sapma nedenlerinin yer almadığı bazı göstergelere ilişkin örnekler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 6: Hedeflenen ve Gerçekleşen Miktarlar

Gösterge	Hedeflenen Miktar	Gerçekleşen Miktar	Değerlendirme
Güneykent 3. etap kentsel gelişim projesi imar uygulaması hazırlanan alan miktarı (ha)	141	217	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Sonuçlanmayan imar uygulamalarının tamamlanan alan miktarı (ha)	230	473,2	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.

İmar durum belgesi, yol kotu tespitlerinin yapılması, mimari, statik, mekanik, peyzaj ve zemin etüt raporu sayısı (adet) ✓ Düzenlenerek verilen imar durum belgesi (imar çapı) sayısı (470 adet) ✓ Düzenlenerek yol kotu parsel sayısı (yol kotu) sayısı (318 adet) ✓ Onaylanan mimari proje sayısı (279 adet) ✓ Onaylanan peyzaj proje sayısı (209 adet) ✓ Onaylanan statik proje sayısı (262 adet) ✓ Onaylanan tesisat proje sayısı (280 adet) ✓ Onaylanarak verilen asansör belge ruhsatı sayısı (117 adet) ✓ Onaylanarak verilen zemin etüt işlem sayısı (273 adet)	2.400	2.208	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Yapılara inşaat ruhsatları verilmesi, ruhsat verilen yapıların ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılaşmasının sağlanması için yapılan denetim sayısı (adet)	900	488	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Verilen yapı kullanım izin belgesi (iskan ruhsatı) sayısı (adet)	500	555	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Arşivlenen dosya sayısı (adet)	2.000	4.653	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Gecekondu ve imar kanununa göre yapılan işlem sayısı (adet)	200	62	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Encümen kararı ile ruhsatlandırılamayan ve yıkılan yapı sayısı (adet)	40	12	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.
Yapılan kültür merkezi sayısı (adet)	2	1	Sapmanın nedenlerine yer verilmemiştir.

www.balioglu.net

Cephe yenilemesi yapılan bina sayısı (adet)	80	47	
Açılan yol miktarı (km)	100.000	131.110	
Asfalt, stabilize ve onarımı yapılan yol miktarı (m^2)	100.000	105.201	
Yapılan kaldırım ve tretuvar miktarı (m^2) Bordür miktarı (metre tül) Andezit döşeme miktarı (m^2) Kilitli parke miktarı (m^2)	20.000 15.000 10.000	22.616 10.028 20.388	
Bakım onarımı yapılan kent mobilyası (adet)	200	400	
Dikilen fidan sayısı (adet)	40.000	70.419	
Sokak ve refüjlerde dikilen çiçek sayısı (adet)	530.000	454.800	
Yetiştirilen fide sayısı (adet)	200.000	140.000	
Bakım ve onarımı yapılan spor, çocuk oyun alanları, ve piknik alanı sayısı (adet)	135	144	
Arazözle, elle ve makine süprülen alan miktarı (km)	43.200	104.850	
Göl yüzeyi ve kıyıda yapılan temizlik sayısı (gün)	312	210	
İhtiyaç duyulan birimlere görevlendirilen personel sayısı (kişi)	59	56	
Okullarda düzenlenen temizlik kampanyası sayısı (adet)	5	2	

www.balioglu.net

Okullarda düzenlenen yarışma, konferans ve seminer sayısı (adet)	6	1	

Kamu idaresi cevabında; "Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporuna ilişkin yapılan değerlendirmeler incelenmiş ve tespit edilen tüm eksiklikler ve hatalar, yeni hazırlanacak olan 2020–2024 yılı Stratejik Planında dikkate alınarak Stratejik Plan ve Plana bağlı olarak hazırlanan "Performans Programı ve Faaliyet Raporunda" ortadan kaldırılmış olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından 2018 yılı Faaliyet Raporunda düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net